

dette forvandler ikke Manden til at være den paagældende Officeers Jurisdictionchef. Denne var en ganske anden, nemlig Oberst Nissen. Imidlertid kunde der vel være Grunde for, at Krigsministeren dengang heller ikke fandt sig foranlediget til at henvende sig til denne Jurisdictionchef, eftersom det, hvis jeg ikke huller meget feil, for en Deel var af den Anskuelse, at denne selv heller ikke fuldkommen vel havde opfattet sin hele Stilling, hvoraf Følgen blev, at han ogsaa fik sin Afked. I saa Fald vil det vistnok findes, at det ikke var noget særdeles Tilraadeligt just at indhente Dplysninger i saa Henseende fra ham. Dette er nu imidlertid, forekommer det mig, af mindre væsentlig Betydning; det viser kun, at det ærede Medlem selv ikke endnu har kunnet komme tilstrækkelig ind i de Forhold, der dengang fandt Sted; men naar den ærede Taler gjentog, at han meente, at Skylden for, hvad der skete, skulde falde paa det daværende Ministerium, saa er det mig ubegribeligt, hvorledes han kommer til at tale om nogen Skyld hos dette i saa Henseende. Ved „Ministeriet“ sigter jeg til Krigsministeriet, thi som bekendt var det jo kun dette, der havde med Afgjørelsen af Sagen at gjøre, forsaavidt Afkedigelsen af den her omtalte Officeer angaaer, hvorimod vistnok Krigsretsager ogsaa komme til Ministeriets øvrige Medlemmers Kundskab i Anledning af den Revision, som altid skal finde Sted af en saadan Stabskrigsretsdom som den, hvorom her var Spørgsmaal; men med Hensyn til denne Afkedigelse foreligger der jo ikke den allerfjerneste Antydning af, at Krigsministeriet skulde have gjort sig skyldig i Noget, der kunde bebreides det. Hvad er der kommet frem? Der er fremkommet en Erklæring, som er afgiven 2 Aar efter, at den hele Sag var passeret, en Erklæring, som dengang ikke var tilstede, en Erklæring af en Mand, nemlig Overauditeur Schrum, som ogsaa den Gang havde med Sagen at gjøre, men som for disse 2 Aar tilbage var fuldstændig overbevist om, at der ligefrem var den Brøde tilstede, som man lagde den vedkommende Officeer til Last. Det er altsaa først 2 Aar efter, at der fremkommer nogle Uttringer, som gjøre en Forandring i saa Henseende; men

dette kan man jo dog umulig lægge Krigsministeriet til Last; som skulde afgjøre Sagen, saaledes som den stod og var stillet gjennem de stedfundne Krigsretsager i 1856, og ikke som den var i 1858. Dette er altsaa et Spørgsmaal, som man efter min Anskuelse hellere skulde lade reent udenfor Sagen. Jeg troer ikke, at det vilde være heldigt eller ønskeligt, om Medlemmerne vilde gjøre Forsøg paa at gaae nærmere ind paa Sagen. De skulde i saa Fald foranstalte en Undersøgelse af de forskjellige Krigsretsdomme, der have fundet Sted, og af den hele Tilstand, som den den Gang var, og jeg troer, at dette vilde være meget besværligt, om de ogsaa havde alle Documenterne, fordi der blandt Andet ogsaa trænges til en vis tilvant Kjendskab til militaire Forhold i det Hele, som man dog ikke kan forudsætte hos Massen af de her tilstedeværende Rigsdagsmænd. Det er saaledes en stor Bidsærelse — hvad der ogsaa, som det syntes, blev fremhævet noget stærkt af Forespørgeren, som jo heller ikke er Militair, naar han meente, at det var noget saa aldeles Slaaende og Forbauende, at i en Sag, der var anlagt imod en Deel inferiore Officere, disse bleve anseete med forskjellige Straffe, medens den høiere Officeer, om hvem der tillige var Spørgsmaal og med Hensyn til hvilken de skulde have gjort sig skyldige i en Forseelse, ikke blev Gjenstand for nogen Straf, og at man altsaa kunde sige: saa forstaaer det sig af sig selv, at han maatte anses for at være fuldkommen reen og fri, siden han ikke blev straffet og de Andre bleve det. Denne Slutning kan man ikke gjøre; der er Noget, der hedder Respectforhold i Militairstanden, men som i den civile Stand ikke fremtræder i nogen synderlig Grad, og man har derfor ondt ved at gjøre sig fortrolig med det. Dette Forhold kan imidlertid ikke undværes i den militaire Stand. Det kan derfor overordentlig let være Tilfældet — jeg taler her ganske i Almindelighed og vil ikke ligefrem anvende det paa den foreliggende Sag — at man i Historien endog har Exempler paa, at der er blevet anvendt ganske anderledes store Straffe, at man har straffet inferiore Officere endog paa Livet, medens den virkelig Skyldige,